

Ul. Szeroka 6C
66-615 Dąbie
tel.: 683831298
e-mail: ops.dabie@wp.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DĄBIU ZA 2013 rok

Przygotowała: Renata Bożemska-Janicka
Kierownik OPS w Dąbiu

DĄBIE 2013

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.” (art.2 ust.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. tekst jednolity (Dz. U. z 2009 roku, nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiadają okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W roku 2013 Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbju realizował szeroki zakres zadań wynikający z następujących ustaw:

- Ustawa o pomocy społecznej,
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawa o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc Państwa w dożywianiu”
- inne przepisy prawne nakładające wykonywanie zadań na ośrodki pomocy społecznej.

Na terenie naszej gminy na koniec grudnia 2013r. zamieszkiwało 5.059 mieszkańców. Świadczeniami z pomocy społecznej objęto 238 rodziny. Łącznie pomocą objęto 566 osób w tych rodzinach. Oznacza to, że 11,19 % mieszkańców naszej gminy korzysta z pomocy Ośrodka. W danych tych nie ujęto poradnictwa, gdyż nie prowadzimy rejestru tych osób, ponieważ chcą one pozostać najczęściej anonimowe. Sprawy te najczęściej dotyczą: leczenia odwykowego, pomocy w wypełnieniu różnego rodzaju wniosków, pomocy w napisaniu CV, udzieleniu informacji o zasadach udzielania świadczeń, informacji o ogólnych przepisach ZUS, PUP itp. Z pomocy tej korzysta ok. 15 osób miesięcznie (często są to porady telefoniczne).

Klientami pomocy społecznej są głównie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem społecznym.

Powody przyznania pomocy przez OPS:

- ubóstwo - 216 rodzin,

i w dalszej kolejności:

- bezrobocie - 144 rodziny,

- bezdomność – 4 osoby,

- niepełnosprawność - 61 rodzin,

- długotrwałej lub ciężka choroby 28 rodzin,

- potrzeby ochrony macierzyństwa – 7 rodzin,

-bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych – 14 rodzin,

- alkoholizmu – 3 rodziny,

- przemoc w rodzinie – 2,

- zdarzenie losowe – 2 rodziny.

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie występowanie kilku przesłanek.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom lub rodzinom, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza netto miesięcznie:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 542 zł,

- dla osoby w rodzinie - 456 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wyżej wymienionych.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, przy czym pomoc ta musi być świadczona w formie pieniężnej lub niepieniężnej, a podstawą przyznania pomocy jest wywiad rodzinny przeprowadzony przez pracownika socjalnego i wydana na tej podstawie decyzja.

Budżet Ośrodka w 2013 r. stanowiła:

- dotacja z budżetu państwa na realizację zadań własnych i zleconych,
- dotacja z budżetu Gminy na realizację zadań własnych,
- środki z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Realizacja ustawy o pomocy społecznej – struktura wypłaconych świadczeń w 2013r.:

1) zasiłki stałe – otrzymano dotację z budżetu wojewody w kwocie 283 277zł, którą wydatkowano w całości.

2) zasiłki okresowe – otrzymano dotację z budżetu wojewody w wysokości 140 426zł, wydatkowano tę samą kwotę. Powody przyznania pomocy w formie zasiłku okresowego to: bezrobocie.

3) zasiłki celowe w tym specjalne zasiłki celowe – otrzymano na to zadanie środki finansowe z budżetu gminy w kwocie 50 000zł, wydatkowano kwotę 43 711zł, zwrócono do budżetu gminy

kwotę 6 289zł Zasiłki przyznawane były na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych tj. zakup żywności, odzieży, obuwia, opału, lekarstw, opłacenie energii elektrycznej.

4) schronienie - udzielono dla 4 osób bezdomnych na kwotę 7 851zł, która przebywały w Noclegowni dla Bezdomnych Osób w Zielonej Górze.

5) odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej - 5 mieszkańców gminy przebywa w domach pomocy społecznej głównie z uwagi na potrzebę całodobowej opieki i pielęgnacji powodu złego stanu zdrowia lub podeszłego wieku. Wydatkowano na ten cel kwotę 105 889 zł.

6) składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały – otrzymano dotację w kwocie 21 936zł, wydatkowano tę samą kwotę.

7) praca socjalna - jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej (bez względu na posiadany dochód) jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się o pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam, zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych jak i codziennych osobistych problemów. Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Pracą socjalną objęto 244 rodziny.

8) doposażenie Ośrodka -w miesiącu grudniu wystąpiliśmy z wnioskiem do wojewody o przekazanie dodatkowych środków na doposażenie OPS. Otrzymaliśmy dotację w kwocie 14 900 zł, która została wykorzystana w 100 %. Zakupiliśmy dwa komputery stacjonarne, 1 laptopa, drukarkę igłową, telefon stacjonarny, router, tonery do kolorowej drukarki, materiały biurowe i olej opałowy.

Realizacja wieloletniego programu „Pomoc Państwa w dożywianiu” :

Pomoc społeczna w gminie obejmowała także realizację ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Na realizację tego programu Ośrodek wydatkował środki finansowe w łącznej wysokości: 150 000zł, z czego kwota 30 000 zł pochodziła z budżetu gminy jako wkład własny, zaś kwotę 120 000zł stanowiła dotacja z budżetu wojewody. W ramach tego programu dożywiano dzieci w szkołach i przedszkolach (na terenie gminy i poza nią) oraz wypłacono zasiłki celowe na zakup żywności (w tym dla dzieci do czasu rozpoczęcia nauki szkolnej, osoby starsze, osoby bezrobotne).

Kolejnym zadaniem realizowanym w 2013 r. przez OPS i Gminę jest **„Dostarczanie żywności dla rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej”**. Forma pomocy niefinansowej, jest to wydawanie żywności w ramach programu PEAD (Dostarczanie Żywności dla Najuboższej Ludności Unii Europejskiej). Żywność pochodziła z Banku Żywności w Gorzowie Wlkp. Z artykułów żywnościowych o łącznej wadze 2 ton 600 kg pracownicy Ośrodka przygotowali 420 paczek dla osób potrzebujących. W skład paczki wchodziły: mleko, mąka, kasza gryczana, mielonka wieprzowa, groszek z marchewką, makaron świderki, płatki kukurydziane, koncentrat pomidorowy, herbatniki,

klopsiki w sosie pomidorowym. Paczki zostały zawieszono i wydane mieszkańcom Gminy Dąbie dniami 4-6.12.2013r. Z budżetu gminy na ten cel wydatkowano kwotę 650 zł.

Pozostałe działania na rzecz mieszkańców gminy:

W dniu 10 października 2013 r. w Domu Strażaka w Szczawnie odbył się **Dzień Seniora**, udział w tej uroczystości wzięło 80 osób. Obecni Seniorzy potwierdzili potrzebę takich spotkań, które pozwalają na kontakt ze znajomymi często niewidzianymi przez wiele lat. Nie zabrakło również poczęstunku, który przygotowały uczestnicy projektu pt. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu” w ramach zajęć kulinarnych. Do tańca przygrywał zespół muzyczny. Wspólne biesiadowanie i huczna zabawa połączona z tańcami oraz przyśpiewkami nie miały końca. Wszyscy dobrze się bawili, a kiedy nadszedł czas pożegnań smutno było się rozstać. Jak zapewnili Seniorzy będą czekać na ponowne spotkanie w przyszłym roku, które odbędzie się na pewno w większym gronie. Na ten cel wydatkowano kwotę 470zł.

Natomiast 16 grudnia 2013 r, po raz kolejny odbyło się **spotkanie wigilijne dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych**, uczestniczyło w nim 50 mieszkańców naszej gminy. Kolacja wigilijna rozpoczęła się od przeczytania Ewangelii przez księdza proboszcza Marka Zintarę, wspólna modlitwa, życzenia świąteczne złożyła Pani Wójt Gminy Krystyna Bryszewska. Przedstawienie jasełkowe przygotowali uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Kosierzu. Dzielono się opłatkiem, składano życzenia, śpiewano kolędy. Każdemu z zaproszonych gości otrzymał mały upominek. Kolację przygotowali uczestnicy projektu pt. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu” w ramach zajęć kulinarnych prowadzonych przez Panie z koła Gospodyń Wiejskich w Szczawnie. Na ten cel wydatkowano kwotę 931zł.

Na przełomie lipca-sierpnia 2013r. OPS wspólnie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim wysłał na **wypoczynek letni** 14 dzieci (wiek 0d 7-15 lat) z terenu naszej gminy, pochodzących z rodzin o niskich dochodach, (dochód nie może przekroczyć 456 zł na osobę w rodzinie). Kolonia odbyła się w Ośrodku Kolonijnym Sportowo-Wychowawczym w terminie od 27.07.2013r. do 09.08.2013r.

W miesiącach maj - sierpień 2013r. organizowaliśmy **prace społecznie użyteczne** dla 6 bezrobotnych. To instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, które korzystają jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej. Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo (40 godzin w miesiącu) na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa. Powiatowy urząd pracy refunduje ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Na ten cel wydatkowano kwotę 2 746zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu w 2013r. po raz kolejny **realizował projekt pt., „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu”** realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój

i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Na realizację projektu otrzymaliśmy kwotę 101 145 wkład własny wynosił 9 912 zł.

W 2013 r. do udziału w projekcie zaprosiliśmy 20 osób, w tym 15 kobiet i 5 mężczyzn - mieszkańców Gminy Dąbie. W wieku aktywności zawodowej, długotrwale bezrobotne, zagrożone wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Celem głównym projektu wzrost rozwój aktywności społecznej, zawodowej dla klientów OPS. Wśród celów szczegółowych wymienić należy wzrost podstawowych umiejętności życiowych, zwiększenie motywacji do działania, wzmocnienie wiary we własne siły, podniesienie samooceny, rozwinięcie i upowszechnienie form aktywnej integracji.

Uczestnicy realizowali działania według indywidualnej ścieżki reintegracji, np.: zajęcia z terapii uzależnień, indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem w ramach szkoły dla rodziców pt. „Być rodzicem” mających na celu podnoszenie kompetencji rodzicielskich, zajęcia z robótek ręcznych, zajęcia z florystyki, z podstawy obsługi komputera i internetu oraz zajęcia kulinarne „Smaczne gotowanie”. Z wybranymi rodzinami swą pracę realizował animator rodziny. W ramach projektu zatrudniony był także pracownik socjalny. W trakcie zajęć z robótek ręcznych nasi uczestnicy przygotowali własnoręcznie ozdoby choinkowe, szyli obrusy i fartuszki, szydełkowali. Na zajęciach z florystyki zrobili piękne stroiki świąteczne, które zostały wyeksponowane podczas Wigilii dla osób samotnych. Wieczernię Wigilijną przygotowały osoby biorące udział w zajęciach kulinarnych. Oficjalne zakończenie projektu odbyło się w świetlicy wiejskiej w Dąbiu dnia 17.12.2013 r., w którym brali udział uczestnicy projektu oraz osoby prowadzące zajęcia. Złożono sobie wspólnie życzenia, a każdemu z uczestników projektu wręczono zaświadczenia i mały upominek w formie książkowej na pamiątkę wspólnych działań.

Realizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych:

W 2013r. na dodatki mieszkaniowe wydatkowano kwotę 15 231 zł dla 10 gospodarstw domowych (dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres sześciu miesięcy, ale jego wypłata podlega zawieszeniu w przypadku gdy zarządca poinformuje o powstaniu zaległości wnioskodawcy dodatku, zaś odwieszany jest w przypadku gdy zaległy zostanie uregulowany).

Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

W 2013r. na wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego otrzymano dotację w kwocie 1 550 000zł, wydatkowano kwotę 1 538 360zł, zwrócono dotację w kwocie 11 640zł.

Zakończenie

Środki finansowe jakimi dysponował OPS w 2013r. pozwoliły na objęcie pomocą wszystkich rodzin, które złożyły wniosek i spełniły przesłanki ustawowe. Zgodnie z zasadami ustawowymi pomoc ukierunkowana była głównie na zaspokojenie całości bądź części niezbędnych potrzeb

życiowych osób i rodzin, zapewnienie przynajmniej minimum środków do samodzielnej egzystencji. Zaznaczyć należy jednak, iż świadczenia pieniężne niezależnie od ich wielkości pozwalają jedynie łagodzić skutki ubóstwa. Bardzo ważnym elementem pomocy jest podejmowanie działań celem usunięcia trudnej sytuacji, a więc motywowanie rodzin oraz wskazywanie możliwości rozwiązania problemów we własnym zakresie. Działania o takim charakterze wchodzi w zakres prowadzonej przez pracowników socjalnych pracy socjalnej.

Podczas swojej pracy poza przyznawaniem zasiłków zajmujemy się również rozwiązywaniem, bardzo trudnych spraw życiowych. Dużą satysfakcją dla nas jest obserwowanie pozytywnych zmian jakie dokonują się w rodzinach naszych podopiecznych za naszym pośrednictwem. Cieszymy się jeśli jakiś sposób przyczynimy się do np. do podjęcia pracy zawodowej, leczenia odwykowego itp.

Praca w Ośrodku przez wzgląd na jej specyfikę jest często bardzo stresująca, gdyż nie jest to typowa praca biurowa a praca skoncentrowana głównie na ludziach i ich problemach. Niejednokrotnie jesteśmy świadkami traumatycznych historii życiowych i pomimo zaangażowania instytucji pomocy społecznej i jej pracowników, nie zawsze udaje nam się rozwiązać problemów osób będących naszymi podopiecznymi zgodnie z naszymi zamierzeniami. Niestety coraz częściej korzystanie z pomocy materialnej sprzyja tworzeniu postaw roszczeniowych i zjawisku uzależnienia od instytucji pomocowej. Polega to między innymi na zrzuceniu odpowiedzialności za los swój i swoich bliskich na innych. Zadaniem naszym jest wspieranie a nie wyręczanie osób i ich rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, umożliwiając im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Tylko wspólne działanie wielu instytucji i osób daje szansę na kompleksową i długofalową pomoc osobom w trudnej sytuacji. Praca na rzecz osób potrzebujących to nie tylko liczby przyznanych i wypłaconych świadczeń. To pomoc w rozwiązywaniu wielu skomplikowanych spraw życiowych. Nieocenioną rolę w niesieniu pomocy odgrywają osoby nie związane zawodowo z pomocą społeczną, są to m. in. sąsiedzi, sołtysi, radni i wielu innych ludzi, którzy potrafią dostrzec różnego rodzaju zagrożenia informując o tym na bieżąco Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu.

Dąbie, dnia 20.01.2014 r.

Przygotowała: Renata Bożemska-Janicka
Kierownik OPS